

WSPARCIE STUDENTÓW Z DYSFUNKCJĄ NARZĄDU RUCHU

Opracowanie: Paulina Korach, Ewa Cieplińska-Truchan, Ewa Domagała-Zyśk

Podczas wspierania studentów z niepełnosprawnością ruchową istotne jest, aby student samodzielnie mógł wyrazić swoje potrzeby i wskazać zakres, w którym owa pomoc będzie niezbędna. Kluczowe jest także, by każdy student z niepełnosprawnością ruchową mógł wyrazić swoje potrzeby we własnym imieniu.

JAKIEGO RODZAJU WSPARCIA MOŻE POTRZEBOWAĆ STUDENT Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ NARZĄDU RUCHU

Należy umożliwić studentom nagrywanie zajęć. Wiele osób z niepełnosprawnością ruchową nie może samodzielnie przygotować notatek z ćwiczeń lub wykładów.

Ułatwieniem dla studentów jest przygotowanie przez wykładowców plików zawierających najważniejsze informacje i treści programowe z poszczególnych przedmiotów. Pliki mogą zawierać linki, dzięki którym student może odszukać omawiane zagadnienia. Można także przygotować notatki zawierające słowa kluczowe – to, na co powinien zwrócić uwagę student, przygotowując się do zaliczeń, egzaminów czy wykonując prace etapowe.

Osoby z niepełnosprawnością ruchową często mają duże problemy z zaznaczeniem małych elementów na monitorze komputera, np. podczas zaliczeń czy egzaminów. Czas na wykonanie zadania powinien być wydłużony. Forma przeprowadzania zaliczeń, egzaminów może być zmieniona na ustną (jeśli niepełnosprawność ruchowa nie dotyczy niepełnosprawności w obrębie narządu mowy).

W edukacji zdalnej należy pamiętać, że student z ograniczoną sprawnością ruchową potrzebuje więcej czasu na włączenie/wyłączenie mikrofonu/kamery. Pomocne może okazać się wykonanie tego zadania przez osobę organizującą spotkanie.

Studenci korzystający z wózka inwalidzkiego, kul czy balkonika muszą te przedmioty ortopedyczne mieć zawsze w zasięgu ręki (nawet jeżeli się z wózka inwalidzkiego przesiadają), gdyż ten sprzęt jest im niezbędny, by się poruszać.

Jeżeli student, z którym rozmawiamy, ze względu na swój stan zdrowia może tylko siedzieć, nauczyciel akademicki również powinien usiąść. Dzięki temu rozmowa będzie miała bardziej wygodny przebieg, a student nie poczuje się przytłoczony.

Bardzo często osoby z dysfunkcją narządu ruchu mają dysfunkcję w obrębie mięśni twarzy, dlatego potrzebują więcej czasu na wypowiedź ustną. Często potrzebują również więcej czasu, by zacząć swoją wypowiedź.

Studenci z dysfunkcją kończyn górnych, formułując pisemną wypowiedź, potrzebują na jej zanotowanie więcej miejsca, dlatego warto, by otrzymali więcej arkuszy papieru do dyspozycji. Dobrze, jeżeli jest to papier w linię lub w kratkę, co pozwala im utrzymać pismo w liniaturze.

**JEŚLI STUDENT
Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ NARZĄDU RUCHU
KORZYSTA ZE WSPARCIA ASYSTENTA NA UCZELNI**

Należy pamiętać, że rozmowę prowadzimy nie z asystentem, ale z osobą z niepełnosprawnością ruchową i to do niej kierujemy komunikaty.

Podczas korzystania z pomocy asystenta pamiętajmy, że to student ostatecznie decyduje, jaki zakres wsparcia jest potrzebny i w jakiej formie, np. w jakiej formie należy przygotować notatkę z zajęć itd. Asystent jest tylko pomocnikiem w tych czynnościach, których student nie jest w stanie wykonać samodzielnie.

DODATKOWE FORMY WSPARCIA

Dla studentów z niepełnosprawnością ruchową nawet podczas zajęć stacjonarnych dobrym wsparciem może być ciągłe korzystanie z urządzeń elektronicznych (laptop, tablet, smartfon).

Jeżeli prowadzone są zajęcia w tzw. blokach po 5-6 godzin, pamiętajmy, że u studentów z niepełnosprawnością narządu ruchu następuje szybsza męczliwość, stąd niezbędne są częstsze przerwy.

WARTO PRZECZYTAĆ

ABC dostępności, b. d. Dostępny w:

<http://www.niepelnosprawni.pl/ledge/x/1805453;jsessionid=D49703003512C00C28019559088764A4> (dostęp: 22.12.2022).

Barłóg, K., 2017. Inkluzja społeczna, edukacyjna a problemy młodych osób z ograniczonymi sprawnymi. *Lubelski Rocznik Pedagogiczny*, XXXVI, 2, s. 171-183.

Cohen, J., *Praktyczny poradnik savoir-vivre wobec osób niepełnosprawnych*, b. d. Dostępny w: <https://www.power.gov.pl/media/13600/praktyczny-poradnik-savoir-vivre-wobec-ON.pdf> (dostęp: 22.12.2022).

Domagała-Zyśk, E., 2021. Model projektowania uniwersalnego w akademickiej edukacji inkluzyjnej. Strategie i rekomendacje. W: E. Domagała-Zyśk, A. Borowicz, R. Kołodziejczyk, K. Martynowska, red. *Oblicza życia. Księga Jubileuszowa Profesora Doroty Komar-Bieli*. Lublin: Wydawnictwo Episteme, s. 858-870.

